

sami do njih potom naše vinorejske podružnice. Zato dajemo na znanje vsem kupcem mošta in vina, naj se obrnejo do nas, ki jim bomo oskrbeli pristno izborna kapljico, ki pa jih ne bo nič stala.

Ni bilo nikakega mešetarja nam pomagat delat, ko smo težka celoletna vinogradniška dela opravljali, še sedaj ne potrebujemo nikogar — kakor prijazno vabimo resne kupce, ti se pa naj v obilnem številu zglasijo pri nas!

Kar se pa tiče vobče kmečko-vinske krize povsod, pa svetujemo: dajte nam nazaj iste cene pri živini in kmečko-vinogradniških pridelkih. Vprašamo: Zakaj le pridemo mi kmečki sloji pri vsem do tako groznega padca cen našim pridelkom? Zakaj se nam pa ne znižajo naše dajatve in terjatve? Zakaj se ne zniža blago v trgovinah in vse kar potrebujemo za živež in obleko? Zato: dajte nam cene našim pridelkom, kake so bile prej, boste vi izhajali in mi, in bo konec krize. Če propade kmet . . . ?

Poglejmo ubogega celoletnega trpina vinogradnika: Celo leto je skrbel skoraj noč in dan pri težkem delu za svoj obstoj, na jesen pa, ker drugega nima, s čim bo preživel sebe in svojo družino, s čim plačal dolgove, obresti in razne dajatve? Nazadnje ne dobi za ves svoj celoletni znoj in trud niti toliko, da bi oblekel na zimo sebe in svojo družino.

Nazadnje pa prosimo in se obračamo do vseh tistih, ki nam hočejo in zamorejo v tej hudi stiski kaj pomagati, naj store svojo dolžnost, katera jim pripada po božjih in človeških zakonih.

★

Ponarejeni 1000dinarski bankovci so se pojavili. Najlažje je potrjenega jurja poznati po napisu na rozeti, s katero so bili lansko leto pretiskani vsi tisočaki, ker je bilo med njimi mnogo potvorb. Po rozeti, ki je bila natisnjena na jurje lansko leto, je falzifikate poznati po naslednjem: Na koncu besede »Jugoslavije« v omenjenem napisu je ponarejevalec, ko je popravljaj klišee črke »i« v poslednjem zlogu, pretvoril v črko »n«, tako da se na mestu »Jugoslavije« bere »Jugoslavnje«. To je eden izmed tistih znakov, ki najprej omogočijo spoznanje falzifikata.

Sladkor in kislina v letošnjem moštu. Dne 5. oktobra izvedeno poskusno določevanje sladkorja in kisline pri banovinski trsnici in drevesnici v Pekrah pri Mariboru je dalo sledeče rezultate:

Sorta:	% slad.	% kisl.
Šipon	18.50	11.90
Laški rizling	18.—	9.50
Renski rizling	19.—	12.40
Neuburgovec	19.50	10.50
Beli burgundec	20.50	10.50
Silvane	19.50	12.—
Rulandec	19.50	8.—
Traminc	19.—	8.50
Zg. rud. Veltline	20.—	10.—
Muškatni silvane	18.—	10.70
Bovierjeva ranina	20.50	8.10
Oranževka	22.—	6.90
Zlahtnina	15.—	6.50
Mešano	19.—	8.50

Prvovrstna sadna drevesa in cepljene trle zastoj se sicer ne dobijo, pač pa po zelo znižanih cenah pri upravi banovinske trsnice in drevesnice v Pekrah, pošta Limbuš pri Mariboru. V zalogi vse priporočljive sorte. Zahtevajte cenik!

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš opozarja na razstavo štajerske perutnine dne 5. in 6. novembra t. l. v Mariboru in pozivlja svoje člane, da v obilnem številu pošljejo na razstavo lepe živali. Podrobna navodila daje Zadruga za rejo perutnine v Mariboru, Slomškov trg 11, 1. nadstropje, soba 5. Za najboljše perutninarje so določene med drugimi banovinske nagrade v izneskih od 100 do 500 Din.

— — —

Sv. Lenart nad Laškem. Tukaj smo si ustanovili v nedeljo dne 2. oktobra, po zgodnjem opravi v šoli Živinorejsko selekcijsko društvo s sedežem v St. Lenartu. K temu okolišu se pritegne del občin Sv. Rupert in Marija-Gradec. Izvolili smo si odbor, kateri prične takoj z delom in sicer z vpisovanjem krav za mlečno kontrolo. Upamo, da bo to delo rodilo uspeh, ker le dobra in prvovrstna živina se bo v današnjih težkih časih dala vnovčiti in le od take smemo računati na dobiček. Tukajšnji kraj slovi po svoji lepi živini po vsem okraju ter zavzema prvo mesto. V tem društvu si bomo tudi skušali urediti prodajo živine, da ne bo kmet v teh časih izročen mesarju na milost in nemilost pri prodaji živine. Vzpodbudo za ustanovitev tega društva sta nam dala gg. dr. Jerina, živinozdravnik iz Laškega, in Zupan Ivan, sreski kmetijski referent iz Laškega, katera sta imela tudi predavanje. Kmetje, le tako naprej, ker le v slogi je moč! Zavedajmo se, da je kmet stber države in kot tak mora biti enoten!

Nova štifta. Čitam v »Slov. Gospodarju«, kako se godi po svetu, kako se prodaja živina, sadje, krompir, sočivje in sploh vse, kar je kmečkih pridelkov. Tudi v našem kraju smo v težkem položaju. Denarja ni, davke hočejo imeti plačane, toda kmet ne more odprodati živine, ne lesa, in če kaj proda, mora dati v sramotno ceno. Kmet nima niti toliko, da bi si kupil soli, nima za vžgalice, nima za sladkor, za obleko itd. V »Slovenec« z dne 25. septembra sem čital, kako se godi ljutomerskemu vinogradniku, kako hud položaj je v Slovenski Krajini; po pravici piše, da je kmet siromak. Pri nas se mora dati živina za isto ceno, kakor v Doljni Lendavi.

— — —

Plačevanje davkov z lesom. Koroška deželna vlada se je odločila na prošnjo mnogih kmetov in gozdnih posestnikov, da bo sprejela večjo količino smrekovega in bukovega lesa v plačilo za zaostale davke. Za kubični meter smrekovine bo odpisala 9.60 šilingov in za kubični meter bukovega lesa 12.75 šilingov na davčnih zaostankih.

★

Kmetijski dolgovi v naši državi.

Minister za poljedelstvo Juraj Demetrovič je na seji vlade predložil končno statistiko o zadolžitvi kmetov v naši državi. V državi je 572.802 zadolženih posestev v obsegu do 10 ha, ki so zadolžena skupno za 4.202.739.197.39 Din,

od tega v dravski banovini 42.608 posestev s skupnim dolgom 638.540.564.60 Din.

Zadolženih posestev v velikosti od 10 do 30 ha je v vsej državi 65.410, ki so obremenjena skupno z 1.427.526.226.80 Din; od tega je v dravski banovini 11.319 posestev s skupnim dolgom 363.761.143.65 Din.

Zadolženih posestev v velikosti od 30 do 75 ha je v vsej državi 7205 s skupnim dolgom 467.020.906 Din. Od tega odpade na dravsko banovino 1473 posestev s skupno obremenitvijo 91.118.674.61 Din.

Zadolženih posestev v izmeri od 75 do 100 ha je v vsej državi 854 s skupnim dolgom 60.860.749.30 Din. Od tega je v dravski banovini 128 posestev s skupno obremenitvijo Din 10.959.996.30.

Zadolženih posestev v izmeri nad 100 ha je v vsej državi 799. Zadolžitve teh posestev znaša 203.337.385.69 Din. V dravski banovini so od tega 103 posestva s skupnim dolgom Din 14.281.569 Din.

V vsej državi je skupno 647.070 zadolženih posestev s skupno zadolžitvijo v znesku Din 6.351.400.465.44. V dravski banovini je od tega 55.631 posestev, skupni dolgovi v dravski banovini pa znašajo 1.118.661.948.16 Din.

★

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 8. oktobra so pripeljali špeharji 17 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 12—13 Din, špeh po 12—14 Din. Krme radi slabega vremena na trgu sploh ni bilo. Kmetje so pripeljali 5 voz krompirja po 0.75—1.50 D, 3 čebule po 2—3, česen 8—10, 12 voz zelja po 1—4. Hren 9—10. Jabolka 2—3, hruške 4—6, slive 2, breskve 4—5, grozdje 2.50—5, celi orehi 4—5, luščeni 14—16, kostanj 3. Pšenica po 1.75, rž 1.50, ječmen 1.50, kuzuza 1.75, oves 1—1.25, proso 1.75, ajda 1.50, fižol 2.50—3. Srna 1 kg 8, zajec komad 20—25, jerebica 8—10, fazan 12—15. Smetana 10—12, mleko 2—3, surovo maslo 20—24. Kokoš 15—25, piščanci 20—50, gos 35—55, puran 45—60, raca 15—20 Din.

Živinski in svinjski sejem v Ptuj. Živinski sejem v torek dne 4. oktobra je bil radi deževnega vremena slabo obiskan. Prignanih je bilo 112 krav, 88 telic, 111 volov, 46 bikov in 50 konj, skupaj 407 glav. Prodanih je bilo 213 glav. Povprečne cene so bile: krave 1.25 do 3 Din, telice 2 do 3.50 Din, voli 2 do 3.50 Din, biki 2 do 2.50 Din, konji 2000 do 2600 Din. Svinjski sejem dne 5. t. m. je bil slabši. Prignanih je bilo 135 svinj, prodanih pa 73. Cene so nekoliko poskočile in sicer prolenki 5.50 do 6.50 Din, debele 6 do 7.50 za 1 kg žive teže. Plemene svinje so se prodajale po 200 do 450 Din komad.

Čudne vode.

Dišee jezero.

Tucan-jezero je oddaljeno 200 km od avstralskega mesta Perth. Že nekaj ur prej, predno se približa potnik jezeru, je ozračje prenapolnjeno s prav prijetno vonjavo, čeravno ni daleč naokrog nobene cvetlice ali cvetočega drevesa. Čim bolj se približuje vodi, tem bolj lahko ugotoviš, kak duh da širi. Zrak je prepojen z duhom po kadilu in se ti zdi, da se nahajaš v bližini tlečega kadila. Ako si še le prav tik pri jezeru, zavohaš, da se dviga

prijetna vonjava iz vode. Zakaj da to majhno jezero razširja vonj, je kaj lahko tolmačiti. Avstralija je edini del sveta, na katerem uspeva rastlina, ki daje kadilo, ki nikakor ne zaostaja za dišečo arabsko smolo. Tucan-jezero preskrbuje z vodo potok, ki se vije več kilometrov na dolgo po nepregledni ravni, ki je porastena z divjimi kadilnimi rastlinami, kojih dišeči prah s cvetja odnaša potok že tisočletja v jezero. Jezero ne odteka, ampak voda samo izhlapeva in oddaja prijeten duh. Ako se kedo okoplje v tem jezuru, mu telo diši, kakor bi se bil namazal z dišečim mazilom. Domačinom, ki so prebivali nekdanj v okolici jezera, je služila dišeča voda za vse mogoče čarovnije. Danes uporablja vodo iz Tucan-jezera velika pralnica v mestu Perth, ki jo meša med vodo za pranje in na ta način oprano perilo diši.

Sladka voda.

V severni Nebraski v Združenih državah Severne Amerike je večji ribnik, ki je za učenjake pravcata uganka. V nekdanji ilovnatih jami se je napravil vsled deževnih dotokov majhen ribnik. Pred par leti pa je kljub suši naraščala v ribniku voda od dne do dne, se razlila po dolini in napravila jezero, ki meri v premeru 1 km. Slučajno so opazili, da je voda iz v kratkem nastalega jezera tako sladka, kakor bi bil v njej raztopljen sladkor. Gotovo je, da se je odprl v prvotno mlako podzemeljski izvirek, a odkod ta sladkoba? V jezero so spustili ribe in rake, ki so na začudenje v zelo kratkem času močno zrasli, kar je gotovo povzročila sladka voda. Ameriška vlada je poslala k jezeru znanstveno ekspedicijo, ki bo raziskala zagonetno zadevo.

Potok, ki si prizadeva za barvo.

V severnem Natalu v južni Afriki je potok Huta, ki je vreden omenka, kar se tiče barve vode. Takoj pri izvriku je voda potoka čista in kristalna, a kakor vsaka druga. Po toku 8 km potok

izgine pod neznan hrib in ga ni videti 7000 m na 'go. Ko se zopet prikaže izpod skalovja v podzemeljski jami, je voda popolnoma indigo-plava. Še le pozneje, ko privzame modri potok več drugih dotokov, zgublja voda plavo barvo in pri iztoku je že navadne barve. Znanstveniki razlagajo domnevno ta pojav na ta način, da teče potok pod skalovjem skozi naravne zaloge bakrenih soli, kojih raztopina da potoku izredno modro barvo.

Voda, v kateri ne ršpevajo bakterije.

V Kanadi je tudi mnogo vod, ki so posebnost v znanstvenem oziru. V bližini naselbine Zanfi izvira izpod skalovja potok, ki se imenuje Silver-Creek. Voda je tako popolnoma čista ali sterilizirana, da ne morejo v njej prospevati nobene bakterije ali glivice. Zajeli so iz tega potoka večjo količino vode in jo izpostavili velikomestnemu ozračju. Navadna in odprta voda je tekom četrta u prenapolnjena z raznim prahom in z glivicami, katere je prinesel veter. V vodi iz Silver-Creeka pa se tudi po nadaljšem času ni razvilo nikako glivično življenje. Učenjaki trdijo, da teče izvirek potoka skozi srebrno rudo in odnaša seboj srebro, kojega malenkostna količina zadostuje, da se zaduši vsaka bakterija.

Še druge vodne posebnosti.

V vzhodni Afriki je reka, koje voda je naravna grenčica. V Čile v južni Ameriki je vrelec, ki je pri izviri slan kakor morska voda. V Združenih državah je znan izvirek, kojega voda ima 80 stopinj toplote. V Mehiki je vrelec, ki je nevaren, da se ne užge, ker plava na površini vode olje. Indijski veletok Ganges vsebuje večje količine radija in radi tega uporabljajo že od pamtiveka njegovo vodo v razne zdravilne svrhe.

Naša stara majka zemlja nas prese- neča vedno znova s svojimi čudovitimi posebnostmi.

Planinka čaj

Bahovec je važno in tekom mnogih let preizkušeno domače zdravilo iz planinskega zdravilnega rastlinstva.

Zavitek Din 20.— v apotekah. 841

DRUŠTVENE VESTI

Sv. Janž na Dravskem polju. Tukajšnje prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 16. t. m. v tukajšnjem Društvenem domu ob treh popoldne prelepo in podučljivo spevoigr »Mala pevka«. Prijatelji poštenega razvedrila prisrčno vabljeni!

Vojnik. Prosvetno društvo, pevski odsek, vprizori dne 16. oktobra »Hlapca Jerneja« v proslavo 15letnice dr. Krekove smrti.

Gornji grad. Katoliško prosvetno društvo v Gornjem gradu priredi v soboto dne 15. oktobra, ob 8. uri zvečer, ter v nedeljo dne 16. oktobra ob treh popoldne v društveni dvorani lepo narodno igro »Miklova Zala«.

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Tudi naše Prosvetno društvo je s skromno prireditvijo počastilo spomin 70letnice Slomškove. Ni bila sicer to tako slovesna proslava, vsaj na zunan ne, kakor je bila ona pred 20 leti, ko smo praznovali 50letnico Slomškove smrti. O Slomšku nam je takrat govoril g. dr. Hohnjec, fantje in dekleta pa so predstavljali »Divjega lovca«. Jedro naše letošnje proslave, ki se je vršila dne 25. septembra, je poleg deklamacij bil govor, katerega je imel naš rojak ter bivši srezki šolski nadzornik g. Franc Lužnik. S krepko besedo je med prav živahnim pritrjevanjem poslušalcev ob ključku svojega govora povdaruil, da hočemo načelom, katere je tako vneto širil slavni naš vladika, ostati zvesti vsikdar! Pevski zbor je pod vodstvom g. Joškota Časla zapei

Koliko papirja porabijo časopisi?

Časopisi vsega sveta porabijo, kakor so izračunali, približno 3 milijone 750 tisoč ton papirja na leto. To je razumljivo, če pomislimo, koliko papirja porabi en sam časopis, znani »Chicago Tribune« za navadno nedeljsko številko toliko papirja, kakor ga je mogoče izdelati iz lesa, ki zraste na 120 ha gozda. To je približno 800 do 900 ton ali 35 vagonov lesa.

1000 let star ruski rokopis.

Ekspedicijska ruske akademije znanosti je v južni Rusiji odkrila rokopis iz leta 1068. Ta rokopis je napis na takozvanem Tmutar-

Bridka zgodba skopuha.

(Dalje.)

»Utihni, Sita! Stari Tomaž in pater Sahib naju bosta gotovo iskala in tudi našla!«

Zvedela sva. Otroka sta prenočevala pri nekem starem kristjanu, Allah ga pogubi, ki ju je podučeval in mnogo sta tudi občevala s patrom. Starec ju bo iskal in svečeniški giaur nam bo naščuval policijo na vrat. Edina rešitev je bila: izginiti v Bombayu.«

Ali je poslušal napeto in je stopal molče poleg tovariša.

»Si siguren, da ti ni nikdo sledil?«

»Nikomur se niti sanjalo ni, da prepeljava živo blago.«

»In voz?«

»Prodala sva ga z voli vred.«

»Presneta stvar! To nam še lahko prekriža vse račune.«

»Kako misliš?«

3 »Vsekakor moramo tudi druge naložene naloge hitro dovršiti.«

Po stranskih ulicah sta dosegla v bližini pristanišča oni del mesta, v katerem prebivajo sami mohamedani.

Približala sta se hiši, v kateri sta stanovala skupaj s Sahibom.

Pri vstopu vpraša Sahib:

»Vse v redu?«

»Da, vse!«

Hišo obkroža štirivoglato dvorišče in je dvonadstropna.

V drugem nadstropju na oni strani, ki ni na ulico, sta nastanjena v sobici Rama in Sita. Vrata so zaklenjena od zunaj in pred vhod so naloženi prav visoko zaboji.

Rama je vse preiskal in odkril tudi ono mesto, kjer so nekoč vodila vrata ven na verando.

Otroka sta klečala na tleh in molila večerno molitev. Siti nakloni molitev mir in tolažbo. Deklica je kmalu zaspala, fantku pa ne dajo rane misli miru.

Imel je velike in pravzaprav dvojne skrbi: